

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: **ATLAS consulting spol. s r.o.**, se sídlem Výstavní 292/13, Ostrava, IČ: 465 78 706, Mgr. Janem Vančurou, advokátem, se sídlem Salmovská 1534/11, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 525/15, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřoval v dlouhodobém udržování níže popsaného závadného stavu a v nevypsání výběrového řízení na dodávku právních informačních systémů, ačkoliv je k tomu dle právního řádu a dle rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) povinen.
- [2] Žalobce ke skutkovému stavu věci uvedl, že se v minulosti obracel na žalovaného s žádostmi podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný žalobci sdělil, že od roku 1992 využívá právní informační systém ASPI poskytovaný společností Wolters Kluwer ČR, a.s., a to na základě řady smluv s touto společností. Rovněž ze sdělení žalovaného ze dne 15. 2. 2016 vyplývá, že žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

od roku 2009 využívá rovněž (souběžně) doplňkový právní informační systém Beck-online, provozovaný společností C. H. Beck, s.r.o., a to na základě samostatných objednávek žalovaného s náklady cca 200.000 Kč ročně. Dále žalobce uvedl, že dle sdělení žalovaného byla naposledy v roce 1998 realizována výzva více zájemcům o veřejnou zakázku k podání nabídky. Od této doby žalovaný používá právní informační systém ASPI, aniž by provedl ekonomický atest trhu s porovnáním aktuálních nabídek; roční náklady na provoz tohoto systému dle žalovaného činily za rok 2015 částku 3.336.511 Kč. Z rozpisu nákladů, které žalovaný poskytl žalobci, pak vyplývá, že se částka vynaložená na tento systém pravidelně každý rok zvyšuje. Dne 18. 4. 2016 proto žalobce vyzval žalovaného k odstranění protiprávního stavu a vypsání výběrového řízení na dodávku právních informačních systémů. Na tuto výzvu reagoval žalovaný sdělením ze dne 18. 5. 2016, ve kterém uvedl, že neshledal důvod pro ukončení stávajících smluv, když provedl interní průzkum potřeb pracovníků žalovaného a trhu dodavatelů právních informačních systémů. Na toto vyjádření žalovaného reagoval žalobce sdělením ze dne 23. 5. 2016, žalovaný odpověděl dne 27. 5. 2016, přičemž zopakoval svá tvrzení.

- [3] Žalobce dále v podané žalobce k žalobní legitimaci uvedl, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu může být nezákonným zásahem i nezákonná nečinnost. K samotnému nezákonnému zásahu žalobce uvedl, že povinnost orgánů veřejné správy vypsát výběrová řízení na dodávku právních informačních systémů lze dovodit ze zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“), a ze zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), a to s přihlédnutím k základním zásadám hospodaření s veřejnými finančními prostředky – hospodárnost, transparentnost, jejich efektivní využívání.
- [4] Dále žalobce odkázal na obdobnou věc v rámci řízení vedeného u ÚOHS mezi žalobcem a Ministerstvem obrany, kde bylo ze strany předsedy ÚOHS při rozhodování o podaném rozkladu konstatováno, že postup orgánů veřejné správy, které udržují historické vztahy, aniž by provedly průzkum trhu, zda se na něm nenachází výhodnější nabídka, není správný, a že délka těchto smluvních vztahů je v rozporu s principy hospodárného, efektivního a účelného vynakládání veřejných prostředků; při uzavírání smluv na dobu neurčitou by měl být přitom ze strany zadavatele proveden ekonomický atest aktuálních podmínek na trhu, a to vždy po uplynutí 3 až 5 let. Žalovaný patří dle žalobce mezi orgány veřejné správy, které udržují dlouhodobé smlouvy a v rozporu se zásadami hospodaření s veřejnými finančními prostředky odmítají vypsání výběrového řízení, čímž by umožnily optimalizaci nákladů. Uvedl, že žalovaný využívá právní informační systém ASPI dlouhodobě od roku 1992, od této doby jsou ale jen uzavírány aktualizované smlouvy bez dalšího výběrového řízení. Žalobce uvedl, že objem finančních prostředků, které žalovaný dosud vynaložil na pořízení a dosavadní používání právního informačního systému ASPI dosáhl dle smluv částky minimálně 42.300.716 Kč bez DPH, a objem finančních prostředků vynaložených na pořízení systému Beck-online dosáhl za období let 2009 až 2016 částky 1.120.000 Kč bez DPH.
- [5] Žalobce shrnul, že žalovaný tímto postupem porušuje veřejnoprávní předpisy a zasahuje do práv žalobce, a to zejména do jeho práva na účast v hospodářské soutěži. Žalobci je tak v důsledku jednání žalovaného znemožněna volná soutěž na trhu a možnost ucházet se o uzavření smlouvy s žalovaným v rámci řádného výběrového řízení. Dále uvedl, že

žalovaný uzavřel smlouvy na dodávku předmětných právních informačních systémů v rozporu se zákonem, přičemž tento nezákonný stav nadále udržuje.

- [6] Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud rozsudkem určil, že zásah žalovaného do práv žalobce spočívající v neukončení stávajících smluv na dodávku právních informačních systémů uzavřených žalovaným se společností Wolters Kluwer ČR, a.s. a se společností C. H. Beck, s.r.o. a nevypsání řádného výběrového řízení na dodávku právních informačních systémů ve smyslu zákona o veřejných zakázkách je nezákonný.
- [7] V písemném vyjádření k podané žalobě navrhoval žalovaný její odmítnutí. Žalovaný uvedl, že v popisované situaci není dána působnost zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Uvedl, že správní soudy neposkytují ve správním soudnictví ochranu subjektivním právům soukromým, jejichž ochrana je svěřena civilním soudům. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2004, č.j. 2 A 9/2002, ze kterého vyplývá, že zadávací řízení není správním řízením. Dále pak odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2016, č.j. 5 As 74/2015-56, ze kterého vyplývá, že zadávání veřejných zakázek není výkonem veřejné moci, ale jedná se o civilní kontraktační proces. V podrobnostech pak žalovaný odkázal rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č.j. 9 Afs 5/2013-32. Závěrem pak Žalovaný dodal, že zadavatele veřejné zakázky není možné považovat za správní orgán ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a že zadavatel nevystupuje jako veřejnoprávní orgán ve vrchnostenském postavení, ale jako rovnocenný subjekt s uchazeči.
- [8] Žalobce podal k vyjádření žalovaného repliku, ve které uvedl, že má za to, že v této věci je dána působnost s.ř.s. a příslušnost nadepsaného soudu, jako soudu správního. Uvedl, že úprava vztahu mezi zadavatelem a dodavatelem před uzavřením smlouvy je obsažena v zákoně o zadávání veřejných zakázek, což je bezpochyby úprava veřejnoprávní; až v následující fázi je pak uzavírána víceméně běžná soukromoprávní smlouva za účelem uspokojení veřejných potřeb, jíž se zakládají se práva a povinnosti ve veřejné oblasti. Dle žalobce vypsání výběrového řízení představuje veřejné subjektivní právo všech subjektů, kteří se podílí na tvorbě, vynakládání a jiném hospodaření s veřejnými finančními prostředky, neboť tyto subjekty mají zájem na tom, aby byly prostředky efektivně a hospodárně využívány. Dále žalobce odkázal na ustanovení § 244 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), které sice poskytuje ochranu proti rozhodnutí orgánů státní správy v oblasti soukromoprávní, ale neposkytuje ochranu proti nečinnosti, resp. před nezákonným zásahem, a proto nemůže dle žalobce rozhodování o takové žalobě spadat do pravomoci civilních soudů. Dále žalobce uvedl, že v daném případě žalovaný vystupuje vůči žalobci ve vrchnostenském postavení, neboť je subjektem oprávněným (a do jisté míry i povinným) vypsát výběrové řízení, na základě kterého pak dojde k uzavření smlouvy; naopak žalobce výběrové řízení iniciovat nemůže, a to, zda žalovaný výběrové řízení vypíše či nikoliv je tak zcela nezávislé na jeho vůli. Ačkoli následně v samotném obchodním vztahu může správní orgán vystupovat jako „obchodní partner“, v případě iniciace výběrového řízení tomu tak není. Již z této skutečnosti je patrné, že subjekty nejsou v rovném postavení. K této problematice žalobce odkázal na judikaturu Ústavního soudu.
- [9] Žalovaný následně zaslal soudu doplnění svého vyjádření, ve kterém uváděl, že právní úprava obsažená v zákoně o veřejných zakázkách má smíšenou povahu s tím, že některá ustanovení jsou čistě veřejnoprávní povahy (např. ustanovení o přezkumném řízení), některá z nich jsou povahy soukromoprávní (ustanovení v zadávací části). Z rozsudku

Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, č.j. 5 As 50/2006-137, pak vyplývá, že zadávání veřejných zakázek podléhá režimu soukromého práva. Závěry žalobce tak nemohou dle žalovaného obstát v konfrontaci s citovanou judikaturou a odbornou literaturou. K odkazu žalobce na rozhodnutí předsedy ÚOHS žalovaný uvedl, že tento je zavádějící, neboť žalobce zcela nerefletoval navazující rozhodnutí ze dne 29. 2. 2012, č.j. ÚOHS-R185/2011/VZ-3597/2012/310/JSl, jímž předseda ÚOHS změnil v rámci přezkumného řízení odůvodnění původního rozhodnutí o rozkladu. V tomto změněném rozhodnutí předseda ÚOHS konstatoval, že zákon o veřejných zakázkách nezakazuje uzavření smlouvy na veřejnou zakázku na dobu neurčitou; rozhodne-li se ji zadavatel uzavřít, měl by si takové rozhodnutí zvážit s ohledem na zachování principů 3E. V souvislosti s atestem aktuálních podmínek na trhu předseda ÚOHS tento krok uvádí pouze jako vhodný postup. V této souvislosti žalovaný konstatoval, že posouzení potřeby vypsát výběrové či zadávací řízení, příp. ukončit smlouvy a vypsát výběrové řízení nové, patří bytostně do sféry rozhodování zadavatele veřejné zakázky a rozhodně nepřísluší potenciálnímu dodavateli.

- [10] Dále se žalovaný ztotožnil s názorem žalobce, že na nyní posuzovanou věc nedopadá část pátá o.s.ř. (ustanovení § 244 a násl. o.s.ř.). Dospěl však k závěru, že s ohledem na relevantní judikaturu má být předmětná žaloba projednána v rámci civilního řízení, a to ve vazbě na ustanovení § 2988 až 2990 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), tj. nikoli v rámci soudního řízení správního. Tento názor žalovaný podpořil odkazem na odbornou literaturu. Žalovaný proto soudu opětovně navrhol odmítnutí žaloby, popř. její zamítnutí.
- [11] Žalobce reagoval na doplnění vyjádření žalovaného vyjádřením, ve kterém uvedl, že je přesvědčen, že byly splněny veškeré podmínky nezbytné k projednání žaloby soudem a důvody pro její odmítnutí dány nejsou. K názoru žalovaného, že by daná věc měla být řešena v rámci posuzování nekalé soutěže, žalobce uvedl, že úprava nekalé soutěže v občanském zákoníku je úpravou soukromoprávní; v rámci soukromého práva pak mají subjekty rovné postavení. V daném případě žalovaný vystupuje vůči žalobci ve vrchnostenském postavení. Příslušná zákonná ustanovení upravující nekalou soutěž obsažená v občanském zákoníku pak upravují především „konkurenční boj“, nikoli vztah subjektů ve stavu nadřízenosti a podřízenosti. Již ze samotné textace právní úpravy je zřejmé, že pro naplnění generální klauzule nekalé soutěže, příp. zvláštních skutkových podstat, mezi subjekty musí existovat hospodářský soutěžní vztah. V rámci hospodářského soutěžního vztahu pak subjekty sledují konkurenční cíl. V tomto případě ovšem vztah žalobce a žalovaného nelze hodnotit jako konkurenční, když žalovaný je jako zadavatel v nadřízeném postavení oproti žalobci, který je pouze potencionálním dodavatelem. K argumentaci žalovaného ve vztahu k občanskoprávním následkům porušení veřejného soutěžního práva uvedl, že se domáhá ochrany svého subjektivního veřejného práva ve vztahu k možnosti účasti ve výběrovém řízení, které je zadavatel povinen vypsát s ohledem na zásady hospodárnosti, efektivnosti, transparentnosti a účelnosti hospodaření s veřejnými prostředky. Nelze tak hovořit o občanskoprávních následcích porušení veřejného soutěžního práva.
- [12] Žalobce následně ve svém vyjádření zopakoval a doplnil některé argumenty k merituu věci. Shrnl, že postup žalovaného, který již od roku 1992 udržuje historický smluvní stav, přičemž v rámci něho postupně navyšuje plnění (z původních cca 20.000 Kč ročně na zhruba 2.900.000 Kč bez DPH ročně) a předmět smlouvy je dále nad rámec původní

smlouvy rozšiřován (to vše bez řádného zadávacího řízení pro veřejnou zakázku), jedná se o protiprávní postup. Žalovaný průběžně rozšiřuje a dalšími funkcionalitami obaluje konkrétní softwarový produkt a současně rozděluje totožný předmět plnění do více smluv, čímž odstraňuje jakoukoli možnost účasti žalobce (i dalších potenciálních dodavatelů) v soutěži o dodávku právního informačního systému; na takovýto postup je dle žalobce nezbytné pohlížet jako na postup, který je nejen v rozporu s právními předpisy, ale rovněž zasahuje do práv žalobce i dalších potenciálních dodavatelů a v neposlední řadě i do práv všech občanů, v jejichž oprávněném zájmu je hospodárné nakládání s veřejnými prostředky.

- [13] Při ústním jednání konaném před soudem dne 3. 10. 2019 účastníci řízení setrvali na svých dřívějších vyjádřeních a návrzích.
- [14] Řízení o žalobách na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu je upraveno v ustanovení § 82 - 87 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“).
- [15] V řízení o ochraně před nezákonným zásahem rozhoduje soud podle ustanovení § 87 odst. 1 s.ř.s. na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
- [16] Podle ustanovení § 82 s.ř.s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Z ustanovení § 82 s.ř.s. vyplývá, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem může být důvodná tehdy, jsou-li kumulativně splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (první podmínka) zkrácen na svých právech (druhá podmínka) nezákonným (třetí podmínka) zásahem správního orgánu, které není rozhodnutím (čtvrtá podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (pátá podmínka). Není-li splněna jedna z uvedených podmínek, nelze ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s.ř.s. poskytnout. Srov. judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. ze dne 17. 3. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005-65.
- [17] Pojmy „zásah, pokyn, donucení“ soudní řád správní nedefinuje a obecně je nedefinuje ani žádný jiný právní předpis. Soudní řád správní pro všechny tři pojmy zakládá legislativní zkratku „zásah“. Za zásah lze považovat úkony orgánu státní správy v rámci výkonu veřejné moci, které bezprostředně přímo zasahují do právních poměrů osob, vůči nimž je úkon směřován. Samotný zásah bývá zpravidla neformální v tom smyslu, že mu nepředchází žádná formální procedura, jde zpravidla o faktický úkon, kterým je zasaženo do právních poměrů osoby, přitom musí jít o takový úkon, který není rozhodnutím (tj. rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.). Většinou půjde o aktivní úkony správních orgánů, nelze však vyloučit, že za zásah lze považovat i pasivitu správních orgánů (tedy nečinnost), aby však šlo o zásah podle ustanovení § 82 s.ř.s. musí se pasivita (nečinnost) tohoto orgánu vztahovat rovněž k takovým úkonům, které nejsou rozhodnutím.
- [18] Jádrem sporu mezi účastníky v nyní projednávaném případě je posouzení, zda byl žalobce na svých právech přímo zkrácen nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v tom, že žalovaný neukončil stávající smlouvy na dodávku právních informačních systémů,

uzavřených se společností Wolters Kluwer ČR, a.s. a se společností C. H. Beck, s.r.o., a že nevypsal řádné výběrové řízení na dodávku právních informačních systémů ve smyslu zákona o veřejných zakázkách.

- [19] Dle názoru soudu se v daném případě nemůže jednat o zásah ve smyslu ustanovení § 82 s.ř.s. Soud dospěl k závěru, že zásahovou žalobou se žalobce nemůže domáhat toho, aby žalovaný ukončil platné smlouvy se společnostmi Wolters Kluwer, a.s., a C. H. Beck, s.r.o., na dodávku právních informačních systémů, a aby vypsal nové výběrové řízení, kterého by se žalobce rád zúčastnil. Je tomu především proto, že na vypsání výběrového řízení není dle soudu žádný právní nárok.
- [20] Samotným smyslem zadávacího řízení dle zákona o veřejných zakázkách je výběr nejvhodnější smluvní strany z daného okruhu uchazečů. Zadávací řízení zabezpečuje soutěž při výběru nejvhodnější nabídky. Účelem zadávacího řízení probíhajícího v režimu zákona o veřejných zakázkách je vytvoření konkurenčního prostředí, zabránění diskriminace, docílení racionálního rozdělení veřejných prostředků na základě výběru nejvhodnější nabídky. Jedná se tedy o zákonem stanovený formalizovaný postup, jehož cílem je uzavření soukromoprávní smlouvy s vítězným uchazečem. Formalizace a transparentnost zadávacích postupů má zabezpečit, aby vše proběhlo spravedlivě a korektně. To znamená, aby byl každý posuzován stejným měřítkem, aby soutěž proběhla řádně, aby byla zakázka zadána za odpovídající cenu a za příslušných podmínek. V této souvislosti je nutné zajištění dostatečné ochrany uchazečů o veřejnou zakázku, aby nedocházelo ke svévoli zadavatelů při výběru nejvhodnějšího uchazeče o veřejnou zakázku. Této ochrany je docíleno pomocí kontrolního mechanismu spočívajícího v námitkovém řízení přímo u zadavatele (vnitřní kontrola) a poté přezkoumáním úkonů zadavatele ÚOHS (vnější kontrola).
- [21] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2016, č.j. 5 As 74/2015-56, vyplývá, že *„zadávání veřejných zakázek není výkonem veřejné moci. Jedná se o civilní kontraktační proces, který je s ohledem na nakládání s veřejnými prostředky, modifikován předpisy závaznými pro veřejné zadavatele a další subjekty (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č.j. 4 As 249/2014-43). Vztah mezi zadavatelem a uchazeči o veřejnou zakázku nespadá do okruhu těch vztahů, v nichž jeden ze subjektů práva vystupuje jako silnější vůči druhému; v zadávacím řízení se autoritativně nezakládají, nemění, neruší ani závazně neurčují uchazeči žádná subjektivní oprávnění ani povinnosti v materiálním slova smyslu. Úkony zadavatele tak nejsou autoritativními akty veřejné moci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2013, č.j. 9 Afs 5/2013-32). Uchazeč v zadávacím řízení nemá právo na to, aby se stal vítězným uchazečem, jemuž bude veřejná zakázka přidělena, ani právo na vlastní uzavření smlouvy. Jediné uchazeči garantované právo v tomto ohledu je právo na transparentní a nediskriminační postup zadavatele v zadávacím řízení a právo na nezávislý přezkum úkonů či rozhodnutí zadavatele ze strany stěžovatele a) jako nezávislého orgánu (pozn. soudu: ÚOHS) poté, co se u něj dotčený uchazeč neúspěšně bránil námitkami (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, č.j. 5 As 50/2006-137, a ze dne 17. 1. 2014, č.j. 5 Afs 5/2013-27). Uvedených skutečností je stěžovatel a) povinen dbát, vykonává-li dohled nad veřejnými zakázkami.“*
- [22] Jediné žalobci garantované právo je právo na nezávislý, transparentní a nediskriminační postup zadavatele výběrového řízení, pokud se rozhodne ho vypsat, a poté na nezávislý přezkum úkonů či rozhodnutí zadavatele v případě, že by se uchazeč (žalobce) bránil. Žalobcem uváděné důvody pro nezákonným postup žalovaného, tj. porušení principů

hospodárnosti, efektivnosti, transparentnosti, musí dle názoru soudu posoudit ÚOHS, kterého se žalobce také nepřímou dovolává odkazem na rozhodnutí předsedy ÚOHS a jemuž je tato pravomoc svěřena zákonem o veřejných zakázkách. Tento úřad vykonává dozor nad dodržováním pravidel pro zadávání veřejných zakázek ve smyslu zákona o veřejných zakázkách, zabývá se zejména řešením návrhů dodavatelů směřujících proti možnému nesprávnému postupu zadavatelů podle zákona o veřejných zakázkách, přičemž správní řízení, v němž se rozhoduje o tom, zda zadavatel postupoval v souladu se zákonem, může ÚOHS zahájit na návrh dodavatele nebo z moci úřední. Fyzické nebo právnické osoby pak mají možnost podat k ÚOHS podnět, a to postupem podle ustanovení § 259 zákona o veřejných zakázkách; ÚOHS se následně zabývá tím, zda na základě zjištěných skutečností zahájí správní řízení z moci úřední či nikoli.

- [23] Ze soudního řádu správního ani z jiného právního předpisu v daném případě nevyplývá, že by správnímu soudu byla svěřena jakákoliv kompetence kontrolní a dozorcí ve vztahu k veřejným zakázkám. Prošetření daného případu ohledně vypsání výběrového řízení (a udržování stávajících smluv) a zjednání nápravy jinou formou, než by připouštěl zákon, správnímu soudu nepřísluší, neboť toto náleží ÚOHS, jak bylo uvedeno výše.
- [24] Žalobce tak v daném případě splňuje jedinou podmínku k podání zásahového žaloby ve smyslu ustanovení § 82 a násl. s.ř.s., tj. že se jedná o „zásah“, který není rozhodnutím správního orgánu (podmínka čtvrtá). Ostatní podmínky žalobce dle názoru soudu nesplňuje, neboť nemohl být přímo zkrácen na svých právech (první a druhá podmínka), neboť žádná práva neměl, jak bylo uvedeno výše, ani nedošlo k nezákonnému zásahu (třetí podmínka), který byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (pátá podmínka). Žalobce nemůže být zkrácen na svých právech platnými smlouvami uzavřenými mezi žalovaným a výše uvedenými společnostmi, neboť žalobci žádná práva z těchto smluv nevznikla, rovněž pak nebylo nijak zasaženo do jeho právní sféry např. tím, že by byl bezdůvodně vyřazen z řízení apod.
- [25] K obecným poukazům žalobce na to, že jednáním žalovaného došlo k zásahu do jeho práva na účast v hospodářské soutěži, soud uvádí, že toto právo má své určité zákonné mantinely, přičemž jej lze v daném případě realizovat pouze v režimu zákona o veřejných zakázkách a nelze se jej dovolávat tak, jak se touto žalobou pokouší žalobce. Stejně tak námitky, že bylo postupem žalovaného zasaženo do práv i dalších potenciálních dodavatelů, resp. do práv všech občanů, soud odmítá jako irelevantní, neboť s.ř.s. v zásadě nepřipouští možnost podání tzv. *actio popularis*. K tomu lze odkázat např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č.j. 1 Afs 80/2012-40, ze kterého vyplývá, že žalobce je oprávněn dovolávat se nezákonnosti, která nastala v jeho právní sféře, resp. je oprávněn domáhat se ochrany pouze svých práv a není oprávněn osobovat si námitky vyplývající z práv třetích osob.
- [26] K námitce žalobce, že povinnost vypsání výběrového řízení na dodávku právních informačních systémů lze dovodit ze zákona o veřejných zakázkách a ze zákona o ochraně hospodářské soutěže, soud uvádí, že tato povinnost ze zmíněných zákonů nevyplývá, neboť je pouze na žalovaném, resp. na jakémkoliv zadavateli, zda se rozhodne vypsání výběrového řízení, přičemž tento podléhá doзору a kontrole ze strany ÚOHS.
- [27] Veškeré věcné námitky žalobce ve vztahu k délce trvání smluvní vztahů žalovaného a jeho dodavatelů právních informačních systémů, jakož i ve vztahu k částkám vyplacených

žalovaným za užívání předmětných právních informačních systémů, tak soud s ohledem na uvedené závěry neposuzoval.

- [28] Závěrem pak soud dodává, že neshledal důvody pro odmítnutí žaloby tak, jak navrhoval žalovaný ve svých vyjádřeních, jelikož se neztotožnil s názorem žalovaného, že je v daném případě daná příslušnost civilního soudu, a to ve vazbě na ustanovení § 2988 až 2990 občanského zákoník (nekalá soutěž), neboť by tímto postupem soud přesáhl rámec zásahové žaloby tak, jak ji podal žalobce, k čemuž soud není oprávněn. Žalobce se totiž žalobou domáhal ochrany svého domnělého subjektivního veřejného práva ve vztahu k možnosti účasti ve výběrovém řízení (a zrušení platných smluv žalovaného).
- [29] Ze shora uvedených důvodů proto soud žalobu podle ustanovení § 87 odst. 3 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
- [30] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. října 2019

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu